

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 3(23)2026

*Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління*

Християнська академія педагогічних наук України

«Суспільство та національні інтереси»

№ 3(23) 2026

Київ – 2026

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group "Scientific Prospects"

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

«Society and national interests»

№ 3(23) 2026

Kyiv – 2026

“Суспільство та національні інтереси”: журнал. 2026. № 3(23) 2026. С. 1476

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України # 920 від 26.06.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки; 281 Публічне управління та адміністрування

Рекомендований до друку Президією Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління (Протокол від 04.03.2026, № 3/3-26)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання, Асоціації науковців України, Інституту освіти Азербайджанської Республіки

Журнал має за мету висвітлення результатів наукових досліджень та поширення інформації із основних аспектів розвитку людського капіталу, соціальних наук, журналістики та ін. для розвитку, удосконалення української національної науки

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей журналу представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національному репозитарії академічних текстів

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar

Небеленчук Ірина Олександрівна доктор педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», (Кіровоград, Україна)

Члени редакції журналу:

- **Біляковська Ольга Орестівна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, факультет педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (Україна)
- **Волошин Олена Романівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Україна)
- **Гумеір Гусейн Ахмедов** - доктор педагогічних наук, професор (Азербайджан)
- **Гуменюк Тетяна Костянтинівна** - доктор філософських наук, Заслужений працівник освіти України, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, інноваційно-методичного забезпечення освітнього та наукового процесів Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра (Україна)
- **Дибкова Людмила Миколаївна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та системології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (Україна)
- **Доктор Мутмайна** - викладач Університету Аль Асрія Мандар Сулавесі Барат, Індонезія, ад'юнкт-професор Департаменту освіти, Університет Manipal GlobalNxt Малайзії (Малазія)
- **Жуков Валері** - Університет Миколи Коперника в Торуні (Польща)
- **Кожевникова Алла Власівна** - доцент кафедри освітології та педагогіки мистецтва МДПУ імені Богдана Хмельницького, (Україна)
- **Коренева Інна Миколаївна** - доктор педагогічних наук, професор, декан факультету природничої і фізико-математичної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (Україна)
- **Литовченко Ірина Миколаївна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови технічного спрямування №2 Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (Україна)
- **Р. Ахмад Закі Ель Ісламі** - доцент, професор, доктор філософії, Департамент наукової освіти, Факультет підготовки вчителів та освіти, Університет Султана Агенга Тіртаяса (Індонезія)
- **Тавдгірідзе Лела** - Доцент з теорії та історії педагогіки, професор кафедри педагогічних наук Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія)
- **Шевчук Лариса Дмитрівна** - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, інформатики і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі (Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Освіта/Педагогіка»

- Fedorenko S.V., Kornyejeva I.O., Doroshenko V.S.** 19
WEB TECHNOLOGIES FOR DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCE OF NON-LINGUISTIC STUDENTS IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES CLASSES
- Hontarenko I.S., Wang Hongchao** 30
MOTIVATION OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN LEARNING MANAGEMENT SYSTEMS: FROM THEORETICAL FOUNDATIONS TO PEDAGOGICAL PRACTICE
- Katerusha O.V.** 41
EFFECTIVENESS OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMPETENCIES
- Nazarenko N.S.** 49
FORMING FOREIGN LANGUAGE DIALOGIC SPEECH SKILLS TO MILITARY PERSONNEL SERVING ABROAD
- Nykyropets S.S., Melnyk O.D., Magas L.M., Slobodianiuk A.A., Kriutchenko O.O.** 62
FLIPPED CLASSROOM IN TECHNICAL ENGLISH FOR POWER ENGINEERING STUDENTS: BALANCING VIDEO-BASED BRIEFINGS AND IN-CLASS SPEAKING PRACTICE
- Shtokhman L.** 78
MODERN TENDENCIES OF TEACHING INTERCULTURAL COMMUNICATION SKILLS
- Vorobyova O.** 86
HIGHER EDUCATION QUALITY MANAGEMENT AS A STRATEGIC MECHANISM FOR ENSURING INSTITUTIONAL LEADERSHIP IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND EUROPEAN INTEGRATION

- Акімова О.В., Сапогов М.В., Гапчук Я.А.** 94
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ
- Алексеева С.В.** 104
ЯК МІЖНАРОДНІ МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ОСВІТУ
- Атрощенко Т.О., Коврей Д.Й., Палкуш В.П.** 113
ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН
- Баранов М.В., Яременко Л.Г.** 123
ТЕАТРАЛЬНО-ПЕРФОРМАТИВНІ ПРАКТИКИ У РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
- Ваврашко В.А., Міхеєва Л.В.** 137
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗДОРОВ'Я-ЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Вишківська В.Б., Вознюк О.В., Ремньова А.Г., Пустовалов Б.О.,
Порядченко Л.А** 150
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД
- Вічкань О.М., Горбонос Л.Ю.** 163
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ В СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
- Власенко Р.П.** 175
ПРОСТОРОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ТА СТРУКТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ В УКРАЇНІ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ 2025 РОКУ)
- Возняк І.І., Тонконог І.В.** 189
КОМІКС-СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ ТА ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

- Гаврилова Н.В., Моложон К.О.** 209
*ОСВІТНЬО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОРΟΣЛОГО НАСЕ-
ЛЕННЯ*
- Глотка А.В.** 219
*РОЛЬ ФАХІВЦЯ З МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ У ФОРМУВАННІ
ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА*
- Голубовська І.В., Підгурська В.Ю.** 234
*РОЛЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕ-
СІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ НАУКОВОГО
МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ*
- Горбачов О., Неділько А.С.** 248
*ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВИЖИВАННЯ
У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ РІЗНОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ*
- Григорук П.М., Максименко В.А.** 260
*ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІНФОРМА-
ТИКИ В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ*
- Гринців М.В.** 277
*ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З
ООП*
- Дихта Н.М., Присяжнюк О.Я.** 289
*ОСОБЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ДЛЯ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕ-
ТІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ*
- Довганюк Л.А.** 300
*СТИЛІЗАЦІЯ НАРОДНОГО ТАНЦЮ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ТРАНСЛЯЦІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ*
- Драчук О.В.** 314
*ДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ГОТОВНОСТІ
МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ГРОМАДЯ-
НАМИ ПОХИЛОГО ВІКУ*

- Дубінчук Л.М.** 331
ФОРМУВАННЯ КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
- Дудик Р.В.** 341
СИМВОЛІКА ОРНАМЕНТУ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВАНКИ ТА МУЗИЧНОЇ НОТАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ
- Євтушенко Є.Г.** 354
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛАСТИЧНИХ ЕСПАНДЕРІВ ТА ГРАВІТАЦІЙНО-ЗАЛЕЖНОГО ОБЛАДНАННЯ У СИЛОВОМУ ФІТНЕСІ
- Жорняк Н.Є., Бияк Н.Я., Вергун Л.І.** 365
ДО ПИТАННЯ ПРО ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
- Закордонець Н.І., Косенко А.В., Беженар І.В.** 376
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ. ДУХОВНО-ЦІННІСНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНО-МЕТОДИЧНИЙ ВИМІРИ
- Калашник-Рибалко М.А., Калашник Г.А.** 387
КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ДІАГНОСТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВОЇ ЯКОСТІ ПІЛОТІВ ТА ДИСПЕТЧЕРІВ
- Каленіченко О.В., Кудій Л.І., Гунько П.М.** 400
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЇ РІЗНИХ ФІТНЕС-НАПРЯМІВ У ПРОЄКТУВАННІ СУЧАСНИХ ТРЕНУВАЛЬНИХ ПРОГРАМ
- Калинюк Н.В., Лемешко О.В.** 413
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ: ОСНОВНІ МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
- Кирпа А.В.** 425
ПРОФЕСІЙНА СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВІД НАЦІОНАЛЬНИХ ВИМОГ ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

- Козлюк О.А.** 435
ПІДГОТОВКА ДО ШКОЛИ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В КОНТЕКСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ (НА ПРИКЛАДІ ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ)
- Козько Г.С., Левінська О.О., Остапенко А.Л., Хмель В.В., Шляхтенко О.Ю.** 448
ГРАМАТИКА РОМАНСЬКИХ МОВ ЯК ДРУГА ІНОЗЕМНА: РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
- Козьма В.В., Арабчук І.В.** 461
СОЦІАЛЬНІ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ЯК ПРОСТІР СВОБОДИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ
- Коноваленко А.О.** 474
МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЕГКОЮ АТЛЕТИКОЮ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
- Кравченко К.А.** 487
ТЕХНОЛОГІЇ ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ У РОЗПІЗНАВАННІ ЕМОЦІЙ У ЛЮДСЬКОМУ ГОЛОСІ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ
- Кугот О.Л., Кочетков О.В., Дромашко В.М.** 499
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У СПІВПРАЦІ З ПРОГРАМОЮ НАТО DEEP
- Кульчицький В.Й.** 511
ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФІЇ ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІОЛОГІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ НАУКОВОГО ПОШУКУ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
- Лазарев О.В., Фернос Ю.І., Бечко Я.В.** 521
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
- Лесіна Т.М.** 537
СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК

- Магдюк О.В., Бопко І.З.** 549
ІНТЕГРАЦІЯ КУЛЬТУРНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОДЕЛЮВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
- Македон В.В.** 561
ВПРОВАДЖЕННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ АДАПТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
- Мартиненко С.М., Родіна Н.В.** 574
ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ
- Марущак О.В., Зузяк Т.П., Голінська Т.М.** 585
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ПОЛІХУДОЖНОСТІ
- Мацук Л.О.** 599
РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ САМОЕФЕКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: СТАН СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ
- Мельничук В.О.** 610
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРОВАДЖЕННЯ КСО У ЗАПОБІГАННІ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА
- Неділько А.С., Горбачов О.** 621
ОСОБЛИВОСТІ ДИДАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ВИЖИВАННЯ» У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ
- Паскаль О.В., Паскаль А.Г.** 634
ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ТРИВАЛОГО СТАТУСУ ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ
- Поясок Т.Б.** 648
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

- Рижиков В.С.** 659
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ УНІВЕРСАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
- Салабай А.Р.** 668
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
- Сачук Р.М., Велесик Т.А., Верхолюк М.М., Сачук С.М.** 678
ГЕОГРАФІЯ СПІВІСНУВАННЯ ЛЮДИНИ І ТВАРИНИ ЯК ОСВІТНІЙ РЕСУРС ІСТОРИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (НА ПРИКЛАДІ СОБАКИ)
- Скрипник Н.С., Шамрай О.В.** 691
РОЗВИТОК НАВИЧОК ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЧЕРЕЗ ПОЗИТИВНУ МОВУ НА ПОЧАТКОВИХ РІВНЯХ НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ЯК ДРУГОЇ/ТРЕТЬОЇ ІНОЗЕМНОЇ
- Сніжко Н.В.** 703
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ В СИСТЕМІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ
- Соколенко Л.С., Бойко Ю.С., Бойко А.І., Танасійчук Ю.М.** 713
ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВТОМИ СКЕЛЕТНИХ М'ЯЗІВ ПІД ЧАС ЦИКЛІЧНИХ ВПРАВ
- Співачук В.О., Калинюк Н.В., Дунець І.В.** 728
ІНТЕГРАЦІЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: МІЖПРЕДМЕТНИЙ І КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХОДИ
- Стахів Л.Г.** 743
СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ СИСТЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОРОВЧИХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ)
- Стратан-Артишкова Т.Б.** 752
ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ТВОРЧО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

- Табачук О.Р.** 761
МЕТОДИКА ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ ТА ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ НУШ
- Тверезовська Н.Т., Сидорко В.П., Григоренко Т.В., Демченко І.І.** 775
КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЛІТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ КИТАЮ
- Товкун Л.П.** 787
ВАЛЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ НЕБЕЗПЕК ВОЄННОГО ЧАСУ
- Трубчанінова Т.А., Цапро Г.Ю.** 801
ВИКЛАДАННЯ ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЧЕРЕЗ ЛАТИНСЬКУ ТЕРМІНОЛОГІЮ: КОРПУСНИЙ ПІДХІД ДО ДОБОРУ ЛЕКСИКИ
- Тушко К.Ю., Чудик А.В.** 814
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ
- Христова Т.Є., Пюрко В.Є., Христовой Д.Ю., Пюрко О.Є., Непша О.В.** 828
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ІЗ ПРОГРЕСУЮЧИМИ М'ЯЗОВИМИ ДИСТРОФІЯМИ
- Цибульська С.М.** 844
ПОШУК І РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІДЕЙ В ЦАРИНІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ І ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (1991-2005)
- Чудик А.В., Тушко К.Ю.** 861
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ: ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ
- Шевель Б.О.** 875
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ
- Шумілова І.Ф., Михнюк С.В.** 886
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРАРНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Якімець Ю.М.

ІСТОРИЧНОЇ РЕТРОСПЕКТИВИ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

900

СЕРІЯ «Публічне управління та адміністрування»

Kalashnyk N.S., Levchenko Ya.E., Sushynskiy O.I.

STRATEGIC AIMS OF UNIVERSITY-BASED MANAGERIAL EDUCATION IN EUROPEAN AND ASIAN COUNTRIES

909

Stokych V.A.

STRATEGIC MANAGEMENT IN LAW ENFORCEMENT AGENCIES: THE ROLE OF LEADERSHIP IN BUILDING AN EFFECTIVE PUBLIC SAFETY SYSTEM

924

Андрусак М.В.

СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ, ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ КАР'ЄРОЮ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

940

Андрущенко І.Г., Янчук А.М.

ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЇХ ДЕГРАДАЦІЇ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ

947

Безносенко С.Ю.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ФУНДАМЕНТ РОЗВИТКУ Е-УРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ НОВІТНІХ ЗАГРОЗ

956

Береза Н.Р., Хрістін Р.Г.

КОНКУРСНІ ПРОЦЕДУРИ ВІДБОРУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У КРАЇНАХ ЄС: ВІД ФОРМАЛІЗМУ ДО ПРЕДИКТИВНОЇ ВАЛІДНОСТІ

968

Березовчук М.О.

РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

978

- Бельська Т.В.** 989
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: СТРАТЕГІЯ КРИЗОВОГО РЕАГУВАННЯ ВЛАДИ І ГРОМАДСЬКОСТІ, ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНА ІНКЛЮЗІЯ
- Бобровнік Ю.В.** 1002
РАЙОННІ РАДИ ЯК ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ
- Бойко А.О.** 1013
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОСТІ ТРУДОВИХ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВ ЄС У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ПРАВОЗАСТОСОВНІЙ ПРАКТИЦІ
- Гнатюк О.І., Смолінський Ю.І.** 1028
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОСАМОКАТІВ В СИСТЕМІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ
- Гололобов С.М.** 1038
ЛІДЕРСТВО В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ БЕЗПЕКОВИХ ЗАГРОЗ
- Граник Є.** 1052
ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ДРАЙВЕР ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ
- Дегтяр О.А., Глобін А.В.** 1061
КЛАСИФІКАЦІЯ КІБЕРЗАГРОЗ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОЮ В УКРАЇНІ
- Єлізаров С.М.** 1074
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ: ВІД ПРЯМИХ СУБСИДІЙ ДО МОДЕЛІ AVAILABILITY PAYMENTS У ПРОЄКТАХ PPP

- Зарубенко А.О.** 1088
*КІБЕРСТІЙКІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ:
ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ*
- Іванова Т.В.** 1098
*ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОР-
МАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ СТРУКТУР ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ
ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ*
- Калюжний В.В.** 1111
*АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗ-
ПЕЧЕННЯ ПРИКОРДОННОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ*
- Капітоненко О.В.** 1120
*ІНТЕГРОВАНА ЦИФРОВА АРХІТЕКТУРА ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУ-
ВАННЯ ДЛЯ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ
DIGITAL REBUILDING GRID*
- Костенюк Н.І.** 1132
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
В СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ*
- Криштанович М.Ф., Криштанович С.В.** 1142
*МОДЕРНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ЯК ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОГО
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ*
- Лопушинський І.П., Башинський І.А., Ключевський В.І.** 1152
*ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНІ ЗАКОНОДАВЧІ НОВАЦІЇ*
- Лопушинський І.П., Плющ Р.М.** 1166
*ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ*
- Мороз М.О., Галич Т.В.** 1179
*УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕ-
ТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕН-
ТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ*

- Наумко М.М., Дзяна Г.О.** 1190
ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ: ІНТЕГРАЦІЯ МОДЕЛЕЙ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ
- Орлова Н.С., Козирєва О.В.** 1203
ПУБЛІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО ТА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ
- Осипов Д.М.** 1213
ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ЯК ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СЛУЖІННЯ ДЕРЖАВІ
- Пархоменко-Куцевіл О.І.** 1225
РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ
- Плющик О.В.** 1237
ВІЗУАЛІЗОВАНІ БІОГРАМИ ГЕРОЇВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРІ ЯК КОНСТРУКТ НАЦІЄТВОРЕННЯ
- Полтораков О.Ю., Рахімов В.В.** 1249
«СТРАТЕГІЧНА КУЛЬТУРА» ЯК ПЕРСПЕКТИВНЕ ПРЕДМЕТНЕ ПОЛЕ БЕЗПЕКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
- Полухтович Т.Г., Костюк М.П.** 1264
ПОЛІТИКА І КУЛЬТУРА
- Приходченко Л.Л., Осадчий О.Л.** 1276
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ І ПОДАЛЬШОЇ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ
- Прохорський С.І., Топчій Н.В., Дегтяр О.А., Фомкін Д.В.** 1289
БЕЗПЕКА ТА НАДІЙНІСТЬ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: РОЛЬ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
- Романенко Є.О., Гурковський В.І., Бойко В.М.** 1316
ІНСТИТУЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ВИСНАЖЕННЯ

- Романенко К.М.** 1330
КРИТИЧНА ОЦІНКА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
- Русаков В.В.** 1340
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ
- Сакалюк О.О.** 1354
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ПРОЄКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
- Сидоренко Н.С.** 1365
СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
- Смачний В.В.** 1375
ПАРТНЕРСТВО ЯК НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КАТЕГОРІЯ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
- Соколова Е.Т.** 1390
РОЗВИТОК ЕКОСИСТЕМИ АКАДЕМІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
- Стретович А.В.** 1402
МЕХАНІЗМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ БЕЗПЕКОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
- Татауров І.М.** 1413
ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ
- Хардель Р.З., Холін В.Р., Таран В.І., Лячин С.В.** 1426
МОБІЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ КОГНІТИВНОЇ ВІЙНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕДІАДИСКУРСУ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ МОДЕЛІ
- Цюрко Б.О.** 1440
ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Шаповалов Г.М.

*КОГНІТИВНИЙ ВИМІР СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ ЯК ЧИННИК
ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*

1451

Шевченко Н., Волкова Н.

*ПАРТИСИПАТИВНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ*

1466

УДК 378.147.091:78 (045)

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-3\(23\)-752-760](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-3(23)-752-760)

Стратан-Артишкова Тетяна Борисівна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0009-0008-1379-8302>

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ТВОРЧО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті здійснено аналіз наукових праць з проблеми дослідження. Зазначено, що мистецтво, як невід’ємна складова становлення духовно розвиненої особистості, має бути важливим предметом навчання і виховання у закладах загальної середньої освіти. Поліфункціональність мистецтва, спираючись на ідею гуманності, людяності, самоцінного значення особистості, її глибокої соціалізації, індивідуального світосприйняття, самовираження, саморозвитку, самотворення трансформується у творчо-виконавській діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Підкреслено, що функції мистецтва взаємозумовлені й взаємопов’язані, оскільки мистецькі твори існують як цілісне явище, виконують роль засобу спілкування, способу ціннісної орієнтації, інструменту пізнання, знаряддя практичної зміни світу, що загалом становить організовану комунікативну систему, яка функціонує як специфічний «канал зв’язку», завдяки якому здійснюється обмін думками, почуттями, прагненнями людей, відбувається зближення духу людського «Я» з позицією «художнього Я» автора, перетворення внутрішнього світу суб’єкта художнього діалогу.

Узагальнено, що залучення до художнього сприйняття, інтерпретації, творчості розширює і гармонізує духовний світ особистості, узагальнює ієрархію її цінностей та сенсів, сприяє розвитку емоційно-вольової, рефлексивно-оцінювальної, інтелектуально-когнітивної, творчо-діяльнісної сфер майбутнього фахівця.

Поліфункціональність творчо-виконавської діяльності забезпечує інтеграцію педагогічної, музично-виконавської, художньо-комунікативної складових професійної підготовки, охоплює світоглядну, комунікативну, культурологічну, виховну, пізнавальну, творчу, соціально-педагогічну, гедоністичну, катарсичну функції, які формують професійну компетентність, духовні якості, готовність майбутнього вчителя музичного мистецтва до практичної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: мистецтво, поліфункціональність, творчо-виконавська діяльність, світоглядність, сприйняття, інтерпретація, творчість, майбутній вчитель музичного мистецтва.

Stratan-Artyshkova Tetiana Borysivna Professor, Doctor of Pedagogical Sciences, professor of the Department of Theory and Methods of Teaching Artistic Disciplines, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0009-0008-1379-8302>

MULTIFUNCTIONALITY OF CREATIVE AND PERFORMING ACTIVITY OF A FUTURE MUSIC TEACHER

Abstract. The article analyzes scientific works on the research problem. It is noted that art, as an integral part of the formation of a spiritually developed personality, should be an important subject of study and education in secondary education institutions. The multifunctionality of art, based on the idea of humanity, humanity, the intrinsic value of the individual, its deep socialization, individual worldview, self-expression, self-development, and self-creation, is transformed into the creative and performing activities of the future teacher of musical art.

It is emphasized that the functions of art are interrelated and interconnected, since works of art exist as a holistic phenomenon, perform the role of a means of communication, a method of value orientation, a tool of cognition, a tool for practical change in the world, which in general constitutes an organized communicative system that functions as a specific «communication channel», through which the exchange of thoughts, feelings, and aspirations of people takes place, the spirit of the human «I» comes closer to the position of the author's «artistic I», and the inner world of the subject of artistic dialogue is transformed.

It is generalized that involvement in artistic perception, interpretation, and creativity expands and harmonizes the spiritual world of the individual, generalizes the hierarchy of his or her values and meanings, and contributes to the development of the emotional-volitional, reflective-evaluative, intellectual-cognitive, and creative-activity spheres of the future specialist.

The multifunctionality of creative and performing activities ensures the integration of pedagogical, musical and performing, artistic and communicative components of professional training, covers worldview, communicative, cultural, educational, cognitive, creative, socio-pedagogical, hedonistic, cathartic functions that form professional competence, spiritual qualities, and readiness of a future music teacher for practical work in secondary education institutions.

Keywords: art, multifunctionality, creative and performing activity, worldview, perception. interpretation, creativity, future teacher of musical art.

Постановка проблеми. Унікальним засобом духовно-творчого розвитку і саморозвитку особистості є мистецтво. Узагальнюючи багатовіковий людський досвід духовно-емоційного ставлення до світу, поєднуючи думку, волю, різноманітність почуттів, що запрограмовані митцем, мистецькі твори спричиняють неоднозначність художнього сприйняття, створюють ефект співпереживання, що здатний змінити систему цінностей особистості, її життєві установки, погляди, переконання. Ця позиція особливо важлива у творчо-виконавській діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва, коли пріоритетними мають виступити не тільки прагнення набувати знань, а й здатність пізнавати, розуміти, співчувати, співпереживати, сприймати музичні твори і художні образи як здобуток власного творчого досвіду, усвідомлювати особистісну здатність творити, потребу розкривати власні почуття і ставлення до навколишнього світу через «інтонаційну мову» мистецтва у власній творчості, розуміти ціннісний контекст мистецтва, спрямовувати й втілювати набутий досвід художньо-творчої комунікації у мистецько-педагогічне освітнє середовище.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема функцій мистецтва, його роль і значення належить до фундаментальних теоретичних питань філософії, мистецтвознавства, педагогіки.

Визначаючи гуманістичну парадигму як основу освіти, сучасні вчені, науковці, педагоги-музиканти підкреслюють роль і значення мистецтва в духовному розвитку особистості, розкривають сутність освітніх і духовних цінностей (Т. Дорошенко, О. Комаровська, Л. Масол, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, Л. Паньків, О. Рудницька, Т. Пляченко, Л. Хомич, С. Шип, О. Щолокова та ін.), вивчають художньо-ціннісні аспекти різних видів мистецько-педагогічної діяльності (К. Короткевич, Л. Ніколенко, М. Тютюнник, В. Царенко, О. Шевцова, О. Шрамко та ін.).

Мета статті: визначити і розкрити основні функції творчо-виконавської діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Мистецтво є особливим рівнем людознавства. Людина звертається до мистецтва у пошуках істини й сенсу життя. Спираючись на ідею гуманності, самоцінного значення особистості, її глибокої соціалізації, творчого самоствердження та індивідуального світосприйняття, мистецтво, як ніяка інша форма суспільної свідомості, цілісно й гармонійно впливає на особистість, сприяє її духовному вдосконаленню, формуванню внутрішнього світу, розвитку емоційно-інтелектуальної, рефлексивно-ціннісної, творчо-діяльнісної сфер, залучає до участі в навколишньому житті, задовольняє потребу в духовному спілкуванні.

Як своєрідна «філософія серця», що поєднує мудрість розуму та мудрість серця силою уяви, фантазії художника, мистецтво, в якому закладені ідеї високого гуманізму, «живе краса людського духу» (В. Сухомлинський), найви-

щою мірою здатне сприяти пробудженню та поглибленню людських почуттів, спонукати працювати думку, формувати моральні принципи, розширювати світогляд, породжувати ідеали.

Мистецтво є засобом розвитку особистості, оскільки в процесі художнього сприйняття-інтерпретації особистість водночас формує у собі щось нове, і насамперед, здатність творити. Творча глибина мистецьких творів, підкреслює О. Рудницька, криється в здатності осмислювати людський досвід на такому рівні, на якому він водночас виявляється і як універсальна загальність, і як неповторна індивідуальність, завдяки чому стає можливим залучити до світу художньої реальності кожную людину [1]. Через мистецтво, зазначає Л. Масол, людина самоактуалізується, усвідомлює власну унікальність [2].

Обґрунтовуючи педагогічний потенціал мистецтва у розвитку творчої індивідуальності О. Отич розглядає мистецтво як форму суспільної свідомості та сферу творчої людської діяльності, спрямованої на осмислення світу й оцінку місця людини в ньому, об'єктивовану в художніх образах; як процес і результат художньої творчості, в якій актуалізується особистість митця і знаходить свої втілення й вираження його творча індивідуальність [3].

Через мистецтво певної епохи і культури відбувається входження у «серце» цієї культури, не просто її пізнання, а емоційне, особистісне осягнення, здійснення діалогу, в процесі якого кожна культура глибше усвідомлює себе, свою унікальність, а також схожість з іншими культурами. Залучення до іншої культури, далекої в історичному, етнічному або класовому відношенні, здійснюється, зазвичай, через «ворота мистецтва», увійшовши в які, вона (людина) починає відчувати своєрідність цієї культури, її аромат і неповторну чарівність. Ось чому таким важливим є мистецтво в сучасному світі, коли діалог культур стає імперативом сьогодення [4].

Своєрідною ознакою мистецтва є його тяжіння до поліфункціональності, що сприяє створенню універсальної цілісної художньої моделі світу. Представники філософської і педагогічної думки різних історичних періодів вказують на комунікативну перевагу мистецтва над іншими формами суспільної свідомості й однією із основних функцій визначають комунікативну (від лат. *communis* – *спілкуюся*), котра має поліфункціональний, інтегративний характер.

Мистецькі твори, зазначає О. Шевцова, виконують роль засобу спілкування і для повноцінного функціонування потребують обов'язкової участі інтерпретатора – суб'єкта художньої взаємодії, «розмови», «внутрішньої діалогічності», що спричиняє розуміння змісту художнього твору. Саме у формі художнього спілкування «реалізується духовний діалог на рівні художніх культур, художніх епох, художніх образів, виникає потреба в повторному спілкуванні з навколишнім світом через мистецтво, переживанні життя іншої людини зі своїми радощами, тривогами, інтересами, проблемами. відбувається усвідомлення особис

тістю самої себе як найвищої цінності, здійснюються спонуки до творчого самовираження, саморозвитку й самоформування» [5, С. 1093].

Сучасна наука доміантною визначає світоглядну функцію. На світоглядну функцію мистецтва, як на основну, вказує О. Рудницька. Мистецтву, зазначає вона, властива висока чутливість до всього, що відбувається навколо. Воно завжди узагальнює і синтезує найсуттєвіші та найзначніші проблеми людського життя, викликає до них суспільний інтерес. Закріпленню у свідомості здобутих знань сприяє емоційна забарвленість художньої інформації, яка передбачає почуттєвий рівень реагування, що розширює межі пізнання навколишнього світу, допомагає усвідомити його іманентне багатство. Особлива активізація свідомості засобами мистецтва зумовлюється тим, зауважує автор, що художній твір відображає дійсність і оцінює зображуване, прагнучи виявити його сутність. Таке відтворення цінності буття не тільки збагачує тих, хто сприймає життєвим досвідом, а й спонукає до його ціннісного переживання, яке становить важливий компонент світоглядної позиції. Не випадково, саме мистецтво, що виникло раніше ніж наука і філософія, тривалий час відіграло провідну роль в осмисленні світу [6].

До важливих функцій мистецької освіти, Л. Масол додає функції, що забезпечують «входження» особистості як в універсум, так і в культуру певного етносу. Це глобальні феномени *людинотворення і культуротворення*, які є інтегрованими, адже «культура суспільства і культура людини як результат привласнення соціокультурних цінностей в індивідуальному досвіді, – це ніби «дві сторони однієї медалі: духовної зрілості людина може досягти шляхом успадкування й розвитку культурних цінностей, а підвищення культури особистості приводить до збагачення культури загалом. Культурно-антропологічний вимір акцентує різні форми трансляції культури через систему освіти та виховання, і водночас засоби її особистісного успадкування людиною» [7, С. 54].

Екстраполюючи названі взаємопов'язані функції мистецтва у площину мистецько-педагогічної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, її функціями визначаємо такі:

– *ціннісно-орієнтаційну*, що полягає в спонуканні особистості до самовизначення, формування життєвої та світоглядної позиції. Усвідомлення духовних цінностей, здатність долучитись до художньо-естетичного переживання, дістати уявлення про ідеали краси, що близькі автору (композитору), дістати насолоду від сприйняття музичних творів, прагнення досягти такого ефекту й у власній творчості, створити і презентувати власний твір і проєкт, зробити їх об'єктами масової участі, захоплення, зразком для наслідування, виробити здатність аналітичного й критичного ставлення до себе й до навколишнього світу – основний сенс творчо-виконавської підготовки майбутніх фахівців;

– *виховну*, що зумовлена фундаментальною потребою і здатністю викладача і студента (вчителя і учня) залучати у процес творчості, духовної спільності,

об'єднувати в групи і колективи, інтегрувати, проєктувати, впорядковувати, диференціювати, добирати, пропонувати кожному учаснику спільного художнього задуму відповідні ролі (сольний та хоровий спів, виконання в дуеті, ансамблі, музикування, імпровізація, акторська гра тощо) у здійсненні й виконанні творчого проєкту, а також навчати, об'єднувати всіх учасників спільним почуттям, настроєм, думкою, заохочувати й утверджувати віру у правильності визначених завдань і рішень.

– *пізнавальну*, що передбачає залучення студентів до художньо-образного пізнання світу у процесі художнього сприйняття-інтерпретації-власного творення. Викладач має спонукати студента через художні образи пізнавати життя, створювати справжній художньо-педагогічний діалог, розкривати художньо-образний зміст твору, використовувати художні аналогії, залучати в особливий спосіб пізнання, до активної творчо-виконавської діяльності, винайти неповторні риси, унікальні елементи особистісного досвіду, особистісно-індивідуальний стиль, в якому виражається ставлення до навколишнього світу, відкритість іншим свого власного духовного світу, пізнання об'єктивного крізь призму внутрішнього, суб'єктивного, що дає змогу створювати простір для творчої самоактуалізації і самовираження студента, його здатності пізнавати навколишній світ і себе в ньому. Неповторний духовний досвід, втілений студентами у музично-виконавській творчості (інструментальній, вокально-хоровій), у власних творах, викликає інтерес у інших людей, набуває важливого для них змісту, стає культурною цінністю;

– *комунікативну (художньо-діалогічну)*, завдяки якій студентам надається можливість у процесі художнього полісуб'єктного спілкування здійснити діалог з автором художнього твору, створити ситуацію взаємодії художнього світовідчуття автора і студента у процесі художньої комунікації і набути унікального досвіду художнього спілкування.

– *творчо-спонукальну*, що передбачає активізацію творчо-діяльнісної сфери студента. Реалізація впливу різних видів творчо-виконавської діяльності на розвиток творчої особистості майбутнього вчителя в процесі сприйняття-інтерпретації, співтворчості, власного творення, критичного мислення й оцінки спонукає студентів до самовираження у власній творчості, а викладача – до знаходження й використання ефективних практичних методів і прийомів, методичних підходів до розвитку індивідуально-творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва;

– *культурологічну*, що орієнтує майбутніх фахівців на поліхудожній розвиток, формування культури художнього сприйняття, здатності до адекватного розуміння-пізнання художнього образу. В контексті нової парадигми людинотворення культурологічний вплив різних видів мистецтва на становлення внутрішнього світу особистості є надзвичайно важливим.

Результат оволодіння майбутніми учителями «художньою картиною світу», спроможністю бути творцями національної культури, зберігати й збагачувати її, відтворювати за допомогою широкого спектру художньо-інтерпретаційних засобів, форм і видів музично-творчої і музично-виконавської діяльності, інтерпретувати, транслювати й презентувати культуру сучасності й, у такий спосіб, здійснювати, важливу функцію – *гедоністичну*, що передбачає акцентування ролі художньої насолоди у процесі сприйняття-інтерпретації, співтворчості й самотворчості. За умови стимулювання гедоністичного ставлення студентів до художніх явищ реалізуються їх розвивальні можливості.

Педагогічними важелями у досягненні стану художньої задоволеності і насолоди мають стати такі, на думку Г. Падалки, які пов'язані з осягненням, усвідомленням і розумінням художньо-образного змісту художніх творів, здатністю пережити глибокі почуття, відтворені автором в художньому творі, проїнятися тими переживаннями, що їх втілив автор в художньо-образному змісті твору, усвідомити формотвірні засоби і неповторну красу змістових вимірів художнього образу [8]. Гедоністична і катарсична функції найбільш своєрідні й відповідають специфічній природі мистецтва, адже художня цінність твору в його загадковій силі впливу на особистість, її переживанні художньої реальності з незрівнянною ні з чим насолодою (гедонізм), у вищій ступені схвильованості й духовного очищення» («катарсис»), а отже, – в могутній силі й цінності мистецтва, в «олюдненні людини» як його вищого призначення.

Детермінована взаємозв'язком загально наукових, загально культурних, загально художніх, музично-теоретичних, музично-історичних, музично-виконавських, методично-практичних дисциплін творчо-виконавська діяльність характеризується духовно-інтелектуальним та емоційно-почуттєвим наповненням, є стрижнем соціальної, особистісної і професійної спрямованості майбутнього вчителя музичного мистецтва, створює можливості для формування суб'єктивних суджень студентів про мистецькі явища, розвитку мислення в процесі художнього діалогу з мистецькими творами; передбачає володіння категоріями «художня картина світу», «художній стиль», «художній жанр», «художня форма», «інтонаційний словник», розуміння художньо-стильових особливостей епохи, мистецьких шкіл, творчого методу митців; здійснення художньо-інтерпретаційного аналізу, проєктування й відтворення художнього образу у власному виконанні.

Висновки. Творчо-виконавську діяльність майбутнього вчителя музичного мистецтва характеризують внутрішні взаємодійні функції, що забезпечують її стійкість: ціннісно-орієнтаційна, виховна, пізнавальна, комунікативна, творчоспонукальна, культурологічна, гедоністична, катарсична, котрі об'єднуються в інтегративній *соціально-педагогічній функції*, відображають можливості майбутнього вчителя музичного мистецтва впливати на внутрішній світ учня, формувати його духовні якості, спонукати до власної творчості.

До зовнішніх функцій віднесено інтегративну та координаційну, які визначають співвідношення, закономірні взаємозв'язки та взаємодію творчо-виконавської діяльності майбутніх фахівців з іншими системними компонентами професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, передбачають цілеспрямований керований педагогічний вплив, організацію та добір відповідних форм та методів навчання.

Розуміння поліфункціональних значень творчо-виконавської діяльності, її інтеграційних можливостей, внутрішніх зв'язків, усвідомлення здобувачами вищої освіти свого професійного призначення у вихованні й розвитку в учнів духовно-творчих якостей через мистецтво, формуванні культури почуттів, художнього сприйняття-інтерпретації, творення за законами краси – важливе завдання мистецької освіти.

Література:

1. Рудницька, О. П. (2005). Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль. 360 с.
2. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика. К., 2006. 432 с.
3. Отич О. М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний та методичний аспекти : [монографія] / за наук. ред. І.А. Зязюна. Чернівці, 2009. 752 с.
4. Стратан-Артишкова Т.Б. Особливості творчо-виконавської підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 7(21) 2023. 516 с. С.476–484.
5. Шевцова О.Б. (2024). Художня інтерпретація у розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. № 11(29). С. 1391. 1088–1096.
6. Рудницька, О. П. (2005). Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль. 360 с.
7. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика. К., 2006. 432 с.
8. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва : теорія і методика мистецьких дисциплін : [навч. посіб.]. К. : Освіта України, 2008. 274 с.

References:

1. Rudnyts'ka, O. P. (2005). Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].
2. Masol, L. M. (2006). Zahal'na mystets'ka osvita: teoriya i praktyka [General art education: theory and practice]. K. [in Ukrainian].
3. Otych, O. M. (2009). Mystetstvo u systemi rozvytku tvorchoyi indyvidual'nosti maybutn'oho pedahoha profesiynoho navchannya: teoretychnyy ta metodychnyy aspekty [Art in the system of developing the creative individuality of the future teacher of vocational education: theoretical and methodological aspects. Chernivtsi.[in Ukrainian].

4. Stratan-Artyshkova, T. B. (2023). Osoblyvosti tvorcho-vykonavs'koyi pidhotovky maybutn'oho vykladacha muzychnoho mystetstva [Peculiarities of creative and performing training of the future music teacher]. «*Nauka i tekhnika s'ohodni*» (Seriya «Pedahohika», Seriya «Pravo», Seriya «Ekonomika», Seriya «Fizyko-matematychni nauky», Seriya «Tekhnika») – «*Science and technology today*» (Series «Pedagogy», Series «Law», Series «Economics», Series «Physical and mathematical sciences», Series «Technology»), 7(21), 476–484 [in Ukrainian].

5. Shevtsova, O.B. (2024). Khudozhnya interpretatsiya u rozvytku tvorchoho potentsialu maybutn'oho vchytelya muzychnoho mystetstva [Artistic interpretation in the development of the creative potential of a future music teacher]. «*Aktual'ni pytannya u suchasniy nautsi* (Seriya «Pedahohika», Seriya «Pravo», Seriya Ekonomika», Seriya «Derzhavne upravlinnya», Seriya «Tekhnika», Seriya «Istoriya ta arkeolohiya»)»: zhurnal. № 11(29) 2024. S. 1391. 1088–1096 [in Ukrainian].

6. Rudnyts'ka, O. P. (2005). Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].

7. Masol, L. M. (2006). Zahal'na mystets'ka osvita: teoriya i praktyka [General art education: theory and practice]. K. [in Ukrainian].

8. Padalka, H. M. (2008). Pedahohika mystetstva : teoriya i metodyka mystets'kykh dystsyplin [Art pedagogy: theory and methodology of artistic disciplines]. K. : Osvita Ukrayiny [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 13.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 01.03.2026